

Aihe: Pelastakaa Lasten näkemykset Euroopan komission ehdotuksesta asetukseksi tilapäisen poikkeusasetuksen (EU) 2021/1232 soveltamisajan jatkamiseksi (COM(2025)797 final)¹

Jo yli 20 vuoden ajan Pelastakaa Lapset on tehnyt työtä ehkäistäkseen ja torjuakseen lapsiin kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa verkkoympäristöissä. Näiden vuosien aikana [Pelastakaa Lasten Nettivihje](#), Suomen ainoa matalan kynnyksen vihjepalvelu, joka ottaa vastaan vihteitä lapsiin kohdistuvasta seksuaaliväkivallasta sekä sitä todistavasta materiaalista, on nähnyt moninkertaistuvan kasvun lapsiin kohdistuvassa seksuaaliväkivallassa digitaalisissa ympäristöissä.

Pelkästään vuoden 2025 aikana Nettivihje analysoi yhteensä yli 650 000 lapseen kohdistuvaa seksuaaliväkivaltaa todistavaa kuvaa ja videota. Kokonaisuudessaan analysoidun materiaalin määrä kasvoi 40 prosentilla edellisvuoteen nähden.²

Seksuaaliväkivalta on myös Suomessa asuvia lapsia koskeva ongelma – **Selvityksemme mukaan joka viides lapsi ja joka kolmas tyttö on kohdannut seksuaaliväkivaltaa aikuisen toimesta ja väkivaltaa kohdanneista lapsista 61 % ei ole kertonut kokemuksistaan kenellekään.**³ Lapsiin verkossa kohdistuva seksuaaliväkivalta arkipäiväistyy ja rikosten tunnistamisessa sekä ilmoittamisessa kaikilla, erityisesti verkkopalveluntarjoajilla, on merkittävä rooli.

Olemme Pelastakaa Lapsissa seuranneet pitkään Euroopan komission [ehdotusta](#) uudeksi pysyväksi lainsäädännöksi lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ennaltaehkäisemiseksi ja torjumiseksi. Lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ja sitä todistavan materiaalin lisääntyessä näemme, että asetusta tarvitaan, sillä tähänastiset väkivallan ehkäisy- ja torjuntakeinot⁴ eivät ole riittäneet. On merkittävää, että pitkäaikaisen asetuksen neuvottelut ovat edenneet. Samalla on kuitenkin välttämätöntä varmistaa, että nyt käsittelyssä oleva väliaikainen asetus on voimassa vähintään siihen saakka, kunnes pitkäaikainen asetus tulee voimaan.

Vuonna 2021 voimaanastunut väliaikainen asetus (2021/1232) mahdollistaa palveluntarjoajille vapaaehtoisen lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan tunnistamisen. Asetus kattaa kaikki seksuaaliväkivallan muodot, mukaan lukien niin tekstin kuin kuvamateriaalin. Jo lähes viiden vuoden

¹ Lausunnossa viittaamme tähän väliaikaisena asetuksena tekstin sujuvoittamiseksi.

² STT Info, *Seksuaaliväkivalta todellinen uhka lapsille verkossa – Pelastakaa Lapset analysoi ennätysmäärän materiaalia*, <https://www.sttinfo.fi/tiedote/71721300/seksuaalivakivalta-todellinen-uhka-lapsille-verkossa-pelastakaa-lapset-analysoi-ennatysmaaran-materiaalia?publisherId=69820869&lang=fi> (viitattu 3.2.2026)

³ Aikuisen tekemää seksuaaliväkivaltaa netissä kertoi kohdanneensa yhteensä 21 prosenttia (n=853) kaikista kyselyyn vastanneista lapsista. Netissä aikuisen tekemää seksuaaliväkivaltaa kokeneista lapsista yli puolet (61 %, n=464) ei ollut kertonut kokemuksestaan kenellekään. Pelastakaa Lapset, 2025, *Sitä tapahtuu koko ajan – 11–17-vuotiaiden lasten kokemuksia netissä tapahtuvasta seksuaaliväkivallasta ja ikätoverien välisestä seksiviestittelystä*.

⁴ Käytössä olevia keinoja tällä hetkellä on mm. palveluntuottajien omat ilmoituskanavat, vanhemmille suunnatut lapsilukot ja seuranta-oikeudet, perinteiset iänvalvontakeinot sekä vapaaehtoinen tunnistaminen.

ajan useat palveluntarjoajat (mm. Meta & Google) ovat hyödyntäneet omia teknologisia ratkaisujaan tunnistaakseen ja seuloakseen tällaista laitonta lapsiin liittyvää aineistoa palveluissaan. Väliaikaisen asetuksen avulla on turvattu tuhansia lapsia ja estetty miljoonien laittomien kuvien ja videoiden leviäminen⁵, ja useat toimijat eri puolilta poliittista kenttää ovat kannattaneet vapaaehtoisen tunnistamisen jatkumista⁶. Väliaikaisen asetuksen soveltamisaikaa on jo kertaalleen jatkettu vuonna 2024, mutta ilman uutta soveltamisajan jatkoa sen voimassaolo päättyy huhtikuussa 2026.

Nyt pitkäaikaisen CSA-asetuksen kolmikantaneuvotteluiden edetessä on todettava, että asetus ei ehdi astua voimaan ennen väliaikaisen asetuksen päättymispäivää. Lasten suojelun kannalta todellisenä riskinä voidaan pitää sitä, että väliaikainen asetus raukeaa huhtikuussa ja tällöin lapsilla ei ole edes sitä vähäistä vapaaehtoisuuteen perustuvaa turvaa verkossa, joka heillä nyt on. Ilman väliaikaisen asetuksen soveltamisajan jatkoa vapaaehtoisuuteen perustuva lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan ja sitä todistavan materiaalin tunnistaminen olisi mahdotonta ja jäisi tekemättä. On selvää, että tällainen lopputulos ei voi olla kenenkään ongelman laajuuden ja vakavuuden tunnistavan toimijan tavoite. **Pelastakaa Lapset näkee, että väliaikaisen asetuksen soveltamisajan jatkuminen on lasten suojelun kannalta vähimmäisvaatimus, eikä tästä voida tinkiä.**

Tämänhetkinen lainsäädännöllinen epävarmuus on riski lasten turvallisuudelle ja lainsäädännön päättyminen tekee laittoman materiaalin jakamisesta entistä helpompaa. Kuten YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus määrittelee, lapsilla on oikeus täysin väkivallattomaan elämään kaikissa lasten arjen ympäristöissä, myös digitaalisissa ympäristöissä. Tämän oikeuden toteutuminen on koko yhteiskunnan, ja kaikkien sen toimijoiden vastuulla. **Pelastakaa Lapset vetoaa päättäjiin – varmistakaa kiireellisesti, että EU turvaa lasten suojelun myös huhtikuun 2026 jälkeen ja hyväksyäkää väliaikaisen asetuksen soveltamisajan jatkaminen. On välttämätöntä, että lasten suojele seksuaaliväkivallalta jatkuu ilman katkoksia ja ilman heikennyksiä.**

Lisätietoja:

Emma Pösö, Asiantuntija

Lasten suojele ja Nettivihje | Pelastakaa Lapset

emma.poso@pelastakaalapset.fi

Eveliina Karhu, Asiantuntija

Lasten suojele ja Nettivihje | Pelastakaa Lapset

eveliina.karhu@pelastakaalapset.fi

⁵ *Komission kertomus euroopan parlamentille ja neuvostolle tilapäisestä poikkeuksesta direktiivin 2002/58/EY tiettyihin säännöksiin siltä osin kuin on kyse teknologioista, joita numeroista riippumattomien henkilöiden välisten viestintäpalvelujen tarjoajat käyttävät henkilötietojen ja muiden tietojen käsittelyyn verkossa tapahtuvan lasten seksuaalisen hyväksikäytön torjumiseksi, 14 päivänä heinäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1232 täytäntöönpanosta, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52023DC0797><https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52023DC0797>*

⁶ ks. FiComin, Keskusrikospoliisin lausunnot pitkäaikaisen asetuksen neuvotteluista.